

GEMEENTE HELLEDOORN	
Behand.: PJ W 12	
18 JAN 2012	
Stad 7-2-12	
A / B-Strak	Trefw.:
Werkpr.: CUC / LBR	
Kopie aan: bw / con Okowlo plew	
Archief D / N. reeks A	Vertr.:

Vereniging van
Nederlands

12INK00343

Brief aan de leden
T.a.v. het college en de raad

Informatiecentrum tel.
(070) 373 8020

betreft
Decentralisatie jeugdzorg

ons kenmerk
BAOZW/U201200052
Lbr. 12/005

bijlage(n)
1
datum
18 januari 2012

Samenvatting

Met deze ledenbrief willen wij u op de hoogte stellen over de voortgang van de decentralisatie van de jeugdzorg.

- Het wetgevingstraject
- Overdracht van taken en bevoegdheden
- Bovenlokale uitvoering van taken
- Samenhang met Passend Onderwijs en andere decentralisaties
- Verdeling invoeringskosten 2012
- Uitkomsten debat Tweede Kamer 19 december 2012
- Bestuurlijke bijeenkomsten 2012

In de bijlage treft u informatie aan over onder andere de aanleiding tot de decentralisatie en de afspraken die hierover tussen Rijk en VNG zijn gemaakt.

- 2014-2015 Voorbereidend jaar voor gemeenten
- 2015 Invoering nieuwe wetgeving

Bovenlokale uitvoering van taken

Een groot aantal gemeenten heeft zich al bovenlokaal georganiseerd ter voorbereiding op de komst van jeugdzorgtaken, vaak in aansluiting op gezamenlijke en regionale invoering van de Centra voor Jeugd en Gezin. In de bestuurlijke afspraken 2011-2015 is een aantal afspraken opgenomen over bovenlokale uitvoering van taken, waaronder het formuleren van randvoorwaarden voor bovenlokale uitvoering van taken op het terrein van Jeugdzorg. Deze treft u hieronder aan:

- Er komen landelijk dekkende afspraken tussen gemeenten over de uitvoering op bovenlokaal niveau van taken op het terrein van jeugdbescherming en jeugdreclassering. Voor de residentiele zorg en het aanbod van zeer specialistische zorg voor jongeren met een licht verstandelijke beperking of psychiatrische problematiek (GGZ) en voor taken en functies van het huidige Advies- en Meldpunt Kindermishandeling (AMK) wordt u geadviseerd deze op bovenlokaal niveau te organiseren.
- Gemeenten worden geadviseerd bij het maken van afspraken tussen gemeenten over de bovenlokale uitvoering van taken rekening te houden met en zo mogelijk aan te sluiten bij andere relevante samenwerkingsverbanden. De buitengrenzen van de verschillende samenwerkingsverbanden zijn bij voorkeur hetzelfde.
- Het is in eerste instantie aan gemeenten om te bepalen op welke schaalgrootte zij de uitvoering bovenlokaal gaan organiseren. De afspraken moeten uiterlijk een jaar voor de inwerkingtreding van de nieuwe wet gereed zijn. Op het moment dat de wet in werking treedt, moeten de afspraken over de bovenlokale uitvoering van taken operationeel zijn. Indien blijkt dat de afspraken over bovenlokale uitvoering van taken tussen gemeenten niet tijdig worden gerealiseerd treedt het Rijk met de VNG in overleg om te bezien wat er moet gebeuren om de bovenlokale uitvoering van taken tot stand te laten komen.

De VNG zal periodiek de voortgang en de inhoud van de afspraken tussen gemeenten over bovenlokale uitvoering van taken monitoren en het Rijk hierover informeren. De VNG en het ministerie van BZK zullen gemeenten ondersteunen bij de vormgeving van de bovenlokale uitvoering van taken. U ontvangt hierover begin 2012 een afzonderlijke VNG-ledenbrief.

Inzicht in aard en omvang van toekomstige taken heeft prioriteit

Gelet op de bovenlokale samenwerking en gelet ook op een goede overdracht, is het van belang dat gemeenten snel inzicht krijgen in aard en omvang van toekomstige taken, de huidige zorgvraag en de cliëntstromen zodat gemeenten de juiste afwegingen kunnen maken over de inrichting en organisatie van het nieuwe stelsel. De transitie van de jeugdzorg is een proces, waarbij gemeenten mede afhankelijk zijn van informatie van het Rijk, provincies, zorgverzekeraars en zorgaanbieders. Wij pleiten daarom voor het zo snel mogelijk laten uitvoeren

van een 0-meting waarmee inzicht kan worden verkregen in de aard en omvang van de (residentiële) jeugdzorg, opvoedzorg, jeugd-GGZ, jeugd-LVB, jeugdreclassering en jeugdbescherming.

Passend Onderwijs in relatie tot rol gemeenten

Het wetsvoorstel Passend Onderwijs is in december 2011 ingediend bij de Tweede Kamer. De bedoeling is dat de wet per augustus 2012 van kracht wordt. Samenwerkingsverbanden van scholen in het primair en voortgezet onderwijs krijgen dan de opdracht zorg te dragen voor een passend onderwijsaanbod in de samenwerkingsregio's. De indeling van deze samenwerkingsregio's zal veranderen: het voortgezet onderwijs blijft op 76 regio's, het primair onderwijs gaat van 235 eveneens naar 76 regio's.

Per 1 mei 2013 moeten de ondersteuningsplannen van de samenwerkingsverbanden naar de Inspectie van het onderwijs gestuurd worden. Deze plannen moeten in overeenstemming met gemeenten tot stand zijn gekomen. Omdat per 2013 de jeugdzorg nog niet is gedecentraliseerd kunnen gemeenten alleen afspraken maken over de inzet van jeugdgezondheidszorg, opvoed- en opgroeiondersteuning en begeleiding van de jeugd-LVB (gaat per 1 januari 2013 over naar de Wmo). De ondersteuningsplannen worden voor maximaal 4 jaar vastgesteld.

De VNG heeft in een brief van 9 januari 2012 een aantal knelpunten van het wetsvoorstel voor gemeenten onder de aandacht gebracht van de Tweede Kamer.

Verdeling invoeringskosten 2012

De decembercirculaire geeft duidelijkheid over de verdeling van de invoeringskosten 2012. Afgesproken is dat in 2012 onder gemeenten € 10,5 miljoen wordt verdeeld. Deze bedragen worden verdeeld via de maatstaf jongeren (2/3e deel) en een vast bedrag voor iedere gemeente (1/3e deel).

In 2012 wordt een deel van het budget bestemd voor provincies (€ 1,6 miljoen) en een deel voor de transitiecommissie (€ 0,5 miljoen). Het resterende bedrag (€ 3,4 miljoen) is gereserveerd voor onderzoek, congressen en andere ondersteunende activiteiten.

Uitkomsten overleg Tweede Kamer, aangenomen moties

Tijdens een wetgevingsoverleg, onderdeel van de begrotingsbespreking VWS 2012, op 19 december 2011 in de Tweede Kamer, dienden de woordvoerders Jeugdzorg 25 moties in, waarvan er uiteindelijk 7 zijn aangenomen.

1. 33 000-XVI, 108 motie-Dijsselbloem/Kooiman over de Kindertelefoon
Dictum: verzoekt de regering in de stelselwijziging Zorg voor jeugd de toekomst van de Kindertelefoon voor alle kinderen van Nederland zeker te stellen.

2. 33 000-XVI, 109 motie-Van der Burg/Dille over 'demedicaliseren' van de jeugd (was overbodig volgens VWS)
Dictum: verzoekt de regering het "demedicaliseren" van de Nederlandse jeugd en het beëindigen van het onnodig problematiseren van deze jeugd als derde hoofddoel aan de stelselwijziging toe te voegen en hier bij uitwerking handen en voeten aan te geven.

3. 33 000-XVI, 110 motie-Van der Burg over het digitaal dossier JGZ (was door VWS ontraden)
Dictum: verzoekt de regering, via de Inspectie voor de Gezondheidszorg, te waarborgen dat alleen in geval van risicogeveallen de uitgebreide vragenlijst wordt gebruikt.

4. 33 000-XVI, 116 motie-Bruins Slot/Bouwmeester over kinderen van ouders met psychiatrische problemen.
overwegende, dat kinderen van ouders met psychiatrische problemen (KOPP) en kinderen van verslaafde ouders (KVO) een verhoogd risico hebben op sociaal-psychologische problematiek, dat er bij deze groepen veel problemen voorkomen kunnen worden met een gerichte interventie,
constaterende, dat er momenteel een interventie voor KOPP'ers en KVO'ers ontbreekt die eenvoudig implementeerbaar is in gemeenten;

Dictum: verzoekt de regering om het betrokken veld best-practices voor interventies bij KOPP en KVO te laten ontwikkelen die eenvoudig implementeerbaar zijn voor gemeenten.

5. 33 000-XVI, 120 motie-Dille over de gegevensoverdracht
constaterende, dat jeugdzorg per 2013 overgeheveld wordt naar de gemeenten
overwegende, dat het voor alle betrokken partijen noodzakelijk is, tijdig over de juiste cliëntgegevens beschikken;

Dictum: verzoekt de regering om voor 1 juni 2012 de Kamer te informeren hoe de gegevensoverdracht vormgegeven gaat worden.

6. 33 000-XVI, 121 motie-Dille over de Inspectie voor de Jeugdzorg
constaterende, dat de Inspectie Jeugdzorg toezicht houdt op kwaliteit en toegankelijkheid van de zorg; overwegende, dat jeugdzorg per 2013 door gemeenten uitgevoerd gaat

worden; van mening, dat jeugdzorg ook na de overheveling naar de gemeenten getoetst moet worden op kwaliteit en toegankelijkheid;

Dictum: verzoekt de regering om de taak van de Inspectie jeugdzorg te behouden voor de jeugdzorg nadat deze overgeheveld is.

7. 33 000-XVI, 125 motie-Dibi over jeugdhulpverlening buiten het gedwongen kader overwegende, dat het in het nieuwe stelsel voor de jeugdhulpverlening ontbreekt aan toezicht en certificering wat het niet-gedwongen kader betreft; constaterende, dat kinderen en jongeren die afhankelijk zijn van jeugdhulpverlening moeten kunnen rekenen op kwalitatief goede zorg en ondersteuning;

Dictum: verzoekt de regering te onderzoeken hoe de kwaliteit kan worden gewaarborgd van het aanbod in de jeugdhulpverlening dat buiten het gedwongen kader valt.

Wat betekent de decentralisatie van de jeugdzorg voor u?

Gezien de centrale rol van de Centra voor Jeugd en Gezin, nu en straks, is het belangrijk dat u blijft investeren in de opbouw van stevige Centra voor Jeugd en Gezin. Hoe de details van de vormgeving van het nieuwe stelsel er ook uit zullen zien, inzetten op preventie, vroegtijdige ondersteuning en een goed toegerust hulpverleningsaanbod, loont nu eenmaal.

Wij adviseren u eveneens u te oriënteren op de bovenlokale uitvoering van sommige taken en daarover in regioverband in gesprek te gaan. Investeer daarnaast ook in (nieuwe) relaties met toekomstige partners, zoals jeugdzorgaanbieders, aanbieders in de jeugd-GGZ, zorgverzekeraars, cliëntenorganisaties en beroepsgroepen. De reden om dit zo snel mogelijk op te pakken is om er aldus voor te zorgen dat de ambtelijke organisatie voldoende kennis en deskundigheid krijgt om de komst van jeugdzorgtaken voor te bereiden.

In verband met de stelselwijziging Passend Onderwijs is het van belang op korte termijn in gesprek te gaan met de samenwerkingsverbanden in oprichting. Enerzijds gaat het erom te komen tot een gemeenschappelijke visie op leerlingenzorg. Anderzijds dienen er afspraken gemaakt te worden over de gemeentelijke inzet. Dit heeft immers al gevolgen voor de gemeentebegroting van 2013.

In de loop van 2012 zal een ondersteuningsprogramma Jeugdzorg (Rijk/VNG) voor gemeenten worden ingericht. Een transitiecommissie zal de voortgang bewaken.

Begin 2012 organiseren de ministeries van VWS en Veiligheid en Justitie en de VNG een aantal bestuurlijke bijeenkomsten over de transitie van de jeugdzorg. De staatssecretaris van VWS geeft een toelichting op de stelselherziening jeugd en gaat samen met een vertegenwoordiger van de VNG-subcommissie Jeugdzorg in gesprek met bestuurders over de gezamenlijke opgave om de transitie van de jeugdzorg te realiseren.

Data en locaties van de bijeenkomsten zijn:

- Maandag 23 januari Apollo Hotel Breda City Centre, Breda
- Maandag 6 februari Regardz Nieuwe Buitensociëteit, Zwolle
- Maandag 27 februari Planetarium, Amsterdam

Via bijgaande link www.vng.nl/smartsite.dws?id=113469 kunt u zich voor een van deze bijeenkomsten opgeven.

Tenslotte

In de bijlage treft u informatie aan over onder andere de aanleiding tot de decentralisatie en de afspraken die hierover tussen Rijk en VNG zijn gemaakt. Uiteraard zullen wij u zoveel mogelijk van alle ontwikkelingen op de hoogte houden. Hieronder kunt u lezen via welke kanalen u ons kunt volgen.

Hoogachtend,
Vereniging van Nederlandse Gemeenten

mr. R.J.J.M. Pans
voorzitter directieraad

Deze ledenbrief staat ook op www.vng.nl onder brieven.
Zie voor verdere informatie www.vng.nl/jeugdzorg
Of volg ons op www.twitter.com/VNGJeugdzorg

Bijlage DECENTRALISATIE JEUGDZORG

Aanleiding tot de decentralisatie jeugdzorg

De ondersteuning en zorg voor kinderen en hun opvoeders wordt in het huidige stelsel gefinancierd door meerdere partijen:

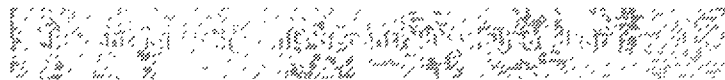
- De **gemeenten** via een uitkering in het Gemeentefonds voor de taken die gebundeld zijn onder de noemer Centra voor Jeugd en Gezin (jeugdgezondheidszorg, opvoed- en opgroeiondersteuning).
- De **provincies** en **grootstedelijke regio's** via een provinciale doeluitkering voor de taken van de Bureaus Jeugdzorg en het zorgaanbod en via een PxQ-financiering voor jeugdbescherming en jeugdreclassering.
- Het **Rijk** voor de gesloten jeugdzorg (JeugdzorgPlus, tot 2013).
- De **zorgverzekering** voor geestelijke gezondheidszorg voor jeugdigen (jeugd-GGZ).
- De **AWBZ-gefinancierde zorg** voor jeugdigen met een licht verstandelijk beperking (jeugd-LVB) en de persoonsgebonden budgetten voor jeugd-GGZ en jeugd-LVB.

Aan deze financieringsstromen liggen verschillende wetten ten grondslag: de Wet Publieke Gezondheid, de Wet maatschappelijke ondersteuning, de Wet op de Jeugdzorg, de Zorgverzekeringswet, de Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten en de Kinderbeschermingswet.

De manier waarop het huidige stelsel is georganiseerd kent volgens deskundigen vele nadelen. Investeren in preventie is vaak niet lonend, hulp op gezinsniveau blijkt moeilijk te realiseren, kinderen krijgen te snel en soms onterecht een label opgeplakt. Doordat het inzetten van de juiste deskundigheid financieel lastig is, werken hulpverleners uit de verschillende segmenten niet of slechts moeizaam samen. Sturing ontbreekt, met als gevolg een onbeheersbare groei van de vraag naar (zware) zorg.

Ingrijpende wijziging van het jeugdstelsel

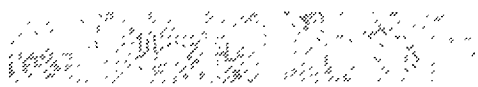
In het Regeerakkoord 2010 is een ingrijpende wijziging van het jeugdstelsel afgesproken. Het kabinet brengt uiterlijk in 2016 alle vormen van jeugdzorg onder verantwoordelijkheid van gemeenten. Zo kunnen gemeenten sturen op lokaal samenhangende zorg voor gezinnen en jeugdigen. De afgelopen jaren is vereenvoudiging en herinrichting van het stelsel door velen bepleit. Dit pleidooi is overgenomen door het huidige kabinet.

- December 2009 VNG-bestuur reageert positief op de aanbevelingen van de Commissie Paas in het advies 'Van Klein naar Groot': jeugdzorg naar gemeenten.
- Mei 2010 Unaniem advies van de Parlementaire Werkgroep Toekomstverkenning Jeugdzorg: decentraliseer alle jeugdzorg, inclusief jeugd-GGZ, naar gemeenten
- September 2010 Regeerakkoord Vrijheid en Verantwoordelijkheid van kabinet Rutte: decentralisatie begeleiding uit de AWBZ en de gehele jeugdzorg naar gemeenten.
- December 2010 'Opvoeden versterken' verschijnt, een inspirerend advies van Tom van Yperen en Peter Stam, op initiatief van de VNG.
- Juni 2011 VNG-congres accordeert de bestuurlijke afspraken 2011-2015 met Rijk, IPO en Unie van Waterschappen, minus het hoofdstuk Werken naar Vermogen.
- November 2011 Beleidsbrief 'Geen kind buiten spel' van de staatsecretarissen VWS en V&J naar de Tweede Kamer
- 'Uitvoering in Voorbereiding', notitie van de G32 over de transitie van de jeugdzorg

Missie en doelstellingen van het kabinet

Het kabinet voert met de decentralisatie van de jeugdzorg een financiële en bestuurlijke structuurwijziging door (transitie) om ruimte te kunnen maken voor een zorginhoudelijke vernieuwing van de jeugdzorg (transformatie).

De hoofddoelen van het nieuwe wettelijke stelsel zijn:

- eerder ondersteuning en zorg op maat;
- betere samenwerking rond gezinnen.

Dat wil het kabinet bereiken door:

- het vergroten van de 80% groep opvoeders en kinderen met wie het goed gaat;
- het beschikbaar krijgen van snel inzetbare, kwalitatief goede zorg in de eigen context, op basis van 1 gezin, 1 plan;
- de doorontwikkeling van de Centra voor Jeugd en Gezin van waaruit laagdrempelige en herkenbare advisering, preventie en jeugdgezondheidszorg en ondersteuning geboden wordt.

Structuurwijziging (transitie)

De structuurwijziging van het jeugdzorgstelsel omvat:

- overhevelen van de verantwoordelijkheden en bevoegdheden van Rijk, provincies en zorgverzekeraars naar gemeenten (financiering en sturing jeugdzorgsector);
- opnieuw inrichten bestuurlijke verantwoordelijkheden en bevoegdheden van gemeenten;
- vormgeven van samenwerking tussen gemeenten en andere relevante partijen in de jeugdzorgsector om uitvoering te kunnen geven aan bepaalde bovenlokale taken.

Zorginhoudelijke vernieuwing (transformatie)

De doelen van de stelselwijziging kunnen alleen behaald worden als er ruimte komt voor zorginhoudelijke vernieuwing. De structuurwijziging in de jeugdzorg is hiervoor randvoorwaardelijk.

Trefwoorden zijn:

- zorg aansluiten op eigen kracht meer preventie, vroeghulp, normalisering opvoedvragen, geen etiketten meer, zorg in eigen sociale context;
- meer ruimte voor professionals; minder regels, minder bureaucratie;
- van probleemgericht naar oplossingsgericht, van aanbodgericht naar vraaggericht (*met* de cliënt spreken in plaats van *over* de cliënt of over een casus).

Nieuwe wetgeving

In de loop van 2012 zal het kabinet een conceptwetsvoorstel in consultatie geven met daarin ondermeer de volgende onderdelen:

Bestuurlijk	
• bestuurlijk en financieel verantwoordelijk	Elke gemeente zelf
• gemeenten: wat niet hoe	Wettelijke opdracht a
Organisatorisch	
• vanuit het CJG + toegangspoort	Meer hulpverlening
• Jeugdbescherming en Jeugdreclassering	Positionering AMK,
Kwaliteit / Toezicht	
• samenwerking	Schaalgrootte/regiona
•	Kwaliteitseisen
• Jeugdbescherming en Jeugdreclassering	Certificering
Financieel	
• uitkering binnen het gemeentefonds	Decentralisatie-
•	Verdeelmodel
•	Bezuiniging
• zorg	Wijze van inkopen va

Planning wetgevingstraject

- februari/juni 2012 Adviesaanvragen en consultatie veld
- juni/juli 2012 Ministerraad

- augustus/september 2012 Raad van State
- november/december 2012 Verwerken advies Raad van State
- december 2012 Wetsvoorstel indienen bij Tweede Kamer